

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

Cuvântarea de deschidere

ținută de doamna ELENA I. P. VOITEȘTI, presidenta societății ortodoxe naționale a femeilor române, secția Cluj, în adunarea generală dela 26 Februarie.

P. S. Părinte Episcop!

Doamnelor și Domnilor!

Acum doi ani când ați ales Comitetul de conducere al acestei Societăți, v'ați pus încrederea în noi, ne-ați dat mână liberă să punem la cale ce și cum vom crede mai bine pentru a îndeplini menirea Societății; noi ordonăm, noi deliberăm și tot noi executăm; avem deci o mare răspundere față de Dv. Ne-am dat toată osteneala să merităm încrederea cu care ne-ați onorat, am căutat să nu ne abatem de la voința generală exprimată prin Statute și regulament; venim cu curaj în fața Dv., și totuși cu grijă. Și cred că grija ne vine tocmai de acolo fiindcă ne dăm foarte bine seama de îndatoririle legate de misiunea cu care ne-ați încredințat.

Veți auzi peste câteva minute ce s'a lucrat, în ce direcții, cum s'a lucrat și care ne este situația financiară; veți binevoi după aceea a ne spune părerea Dv., a ne da îndrumări pentru viitor, ca din îndemnul și sfatul fiecăruia să tragem drumul către grandioasa operă ce ne-am propus.

Gândul și sufletul nostru, încă de la întemeierea Filialei din Cluj, s'a îndreptat către falnicul monument, ale cărui cruci strălucesc azi în soare, amintind rolul ce a avut credința în izbânda noastră; iar alături de aceasta, avem grije de suflete, de întărirea credinței, de îndemnul și încurajarea tineretului la o viață morală religioasă, și aceasta prin mijloacele ce se vor vedea în raportul Doamnei Secretară.

În vederea acestor două scopuri am lucrat

cu toată dragostea și puterea ce ne dă convingerea că mergem pe un drum bun.

Activitatea oricărei Societăți, fie ea de binefacere ori de propagandă, este în două direcții: pe de-o parte de a strânge fonduri pentru îndeplinirea scopului propus, pe de alta de a pune în folosință aceste fonduri conform aceluiași scop.

Pentru primul fel de activitate se face de obicei mult zgomot, să-i zicem reclamă — căci nu se poate altfel, toată lumea trebuie să știe ca să poată contribui; cealaltă activitate se săvârșește în liniște, pe tăcute, căci numai cel ce dă și cel ce primește știu de ea. Și numai o adunare de felul acesteia ne dă prilej să spunem tuturor la ce am folosit contribuțiile de tot soiul ale oamenilor binevoitori.

Țin să accentuez că pentru aceste două feluri de activități: pe de-o parte captarea către noi a izvoarelor de fonduri, și pe de alta împrăștierea lor pentru fertilizarea ogorului sufletesc trebuie să fie o strânsă legătură; nu legătura de materie pe care o vedem fiecare, ci o legătură spirituală, o concordanță în gândurile care ne îndreaptă la organizarea uneia și la îndeplinirea celeilalte.

Adică, înțelegem așa că pentru strângerea de fonduri, nu putem întrebuița de cât mijloace care să corăspundă grijei ce avem de îndrumarea sufletelor, sau cum bine zicea Dl dr. Costea anul trecut în Raportul său asupra activității Societății „Pentru tot banul ce publicul ne dă să-i dăm în schimb un echivalent moral“. Așa dar, am crezut că prin strângerea de fonduri, Societatea să nu se abată de la rolul ei de educator, de povăduitor.

Banii sunt pentru noi mijloc, iar nu scop; banul să ne fie pârghia pentru luminarea îndrumarea și înălțarea sufletelor.

Vom fi mulțumiți să câștigăm bani care să ne fructifice tot bani, dar să fim mândrii și fericiți când vom câștiga suflete, iar procentele vor fi considerate sută la sută când vom ști că am contribuit a da țării buni români și buni creștini în adevărata accepțiune a acestui cuvânt.

Vă rog deci, să nu vă așteptați a auzi cifre fantastice de numărare și nu ne judecați activitatea prin valoarea numerică a acestei sume, ci judecați vă rog faptele săvârșite, și mai ales cântăriți prin balanța spiritului Dv. urmările acestor fapte; acestea nu se pot înscrie cu cifre în bilanțul anual cum se înscriu interesele capitalului material, ele se simt în adâncul sufletului căci de acolo pornesc și numai după luni și ani vedem prefacerea.

Să avem răbdare și nădejde căci suntem pe drum bun; Dumnezeu să ne ajute și să ne dea putere a înlătura piedicile și a merge înainte.

Religia și capitalul biologic național

Conferință ținută de P. C. S. arhimandritul Scriban.

În cadrul conferințelor Astrei, P. C. S. Arhimandritul Scriban, a rostit Joi în săptămâna trecută în sala prefebturii din Cluj în fața unui public ales, una din cele mai frumoase conferințe. Publicul a urmat cu atenție cuvintele conferențiarului, pentru-că problema în felul cum a fost pusă, a fost prezentată pentru prima dată publicului românesc.

Suntem sortiți să colaborăm cu medicii — a început P. C. S. — întru păstrarea zestrei de sănătate a poporului nostru. Tradiția, rostul preoțimii pe pământ de a alina suferințele, toate o îndrituiesc și o obligă să întindă o mână frățască medicinei. Vor fi unele capitole asupra cărora religia nu va fi de părerea medicinei, într-o seamă de probleme însă, se întâlnesc.

Religia a fost învinuită de unii medici, de-a fi direct vătămătoare mersului igienei în viața publică. De câte ori nu s'a rostit că, posturile nu corespund trebuințelor înalte ale igienei publice. Învinuirea aceasta cade; viața reală ne oferă atâtea exemple,

din cari rezultă, că posturile sunt trebuincioase păstrării sănătății. Cu privire la împărtașanie s'a spus, că ar răspândi boalele contagioase. O seamă de preoți ținând seamă de aceste învinuiri, s'au conformat îndrumărilor medicinei, întrebuițând câte o altă lingurită pentru fiecare împărtașit.

Gustav le Bon zicea, că factorul efectiv în om o sentimentul. Pe această cale ajungem mai repede să-l îndreptăm, decât adresându-ne minții. Plăgile sociale, cari fac atâtea victime sunt: alcoolul, boalele sexuale, avortul. Aceste nu pot fi stăvilite de medici, cari au mai puține mijloace la îndemână să câștige sufletul oamenilor. Preoților le rămâne marea sarcină, de-ai readuce pe calea cea adevărată.

În Suedia răspândirea beției a fost stăvilită de preoți. S'au înființat societăți ale acestora, cari au arendat treptat toate cârciumele din țară. În loc de beuturi alcoolice se serveau beuturi fără alcool. Cârciuma devenea apoi cu vremea o prăvălie, unde se vindeau alte lucruri decât beaură. După ani, n'a mai rămas o singură cârciumă unde să se servească această otravă.

Cazurile de avort la noi în țară sunt vre-o sută mii pe an. Medicina nu le stăvilește, dimpotrivă le ajută. Rolul religiei trebuie să fie mântuitor în această direcție.

Rol de Boileau zicea: „Scăderea simțului religios, e ceiace face să scadă răspunderea față de viață.“

Boalele sexuale pot fi combătute iarăși cu succes de preoțime. Stârpit odată desfrâul, vor dispărea și boalele desfrâului.

P. C. S., a arătat exemplul strălucit al preotului Iosif Trifa din Sibiu, fondatorul societății numite „Oastea Domnului“. Toți cei cari vor intra în această societate, vin să se lapede de vițitul beției.

Aderenții „Oastei Domnului“ sunt în număr mare în toate părțile țării. Un început, care pare a fi foarte promițător.

Începutul acesta al preotului din Sibiu, rezultatul satisfăcător pentru un început, dovedește că fondul sufletesc la român e încă sănătos. Pe această cale va trebui deci să se lucreze cu capitalul sufletesc pentru capitalul corporal.

Pentru preoții nou hirotoniți.

— Ordin circular Nr. 1685. —

P. S. S. episcopul Iacov al Hușilor a luat dispoziții salutare cu privire la preoții nou hirotoniți, pe cari le aducem la cunoștință pe calea aceasta, acceptându-le și din partea noastră, cu obligament și pentru preoții din eparhia noastră.

„Observând că unii din preoții hirotoniți în ultimul timp, sunt foarte stângaci la oficierea serviciului divin și puțini stăpâni pe regulile de tipic al Sf. noastre Biserici,

Având în vedere că, izolați pe la parohiile respective, unii neglijează sau nici n'au puțința a se deprinde bine cu oficierea serviciului divin, întocmai după prescripțiunile tipicului și riscă să-și formeze diferite deprinderi individuale, nepotrivite cu uniformitatea ce trebuie să domnească în cult și pe de altă parte, după îndelungată deprindere cu greu se pot desobișnui;

Având în vedere că oricât ar învăța regulile de tipic în școală, teoretic, este nevoe și de o practică mai îndelungată în biserică, ca preot sub supravegherea unui bun cunoscător al tipicului, înainte de a merge fiecare preot la parohia sa,

DISPUNEM :

1. Toți preoții cari vor fi hirotoniți de azi înainte, fără excepție, vor oficia serviciul divin în biserică Sf. Episcopii, timp de 7 zile, sub conducerea și supravegherea preotului de rând al Catedralei, care la sfârșitul celor 7 zile, va face referat, dacă noul preot s'a deprins destul de bine cu serviciul divin și poate fi trimis la parohie sau e nevoe să mai rămâne încă 7 zile, când se va urma la fel.“

Timpul cât stau la hirotonire și după hirotonire îl vor petrece în căminul preoților și masa o vor lua împreună cu elevii academiei teologice, pentru ușurarea cheltuelilor.

Acestea se aduc la cunoștință celor interesați spre știre și orientare.

Cluj, 4 Martie 1927.

Nicolae m. p.
episcop.

„De ce suferă Europa creștină“

(Conferință ținută la 13 Faur 1927 în sala IV. a Universității din Cluj, în ciclul conferințelor aranjate de Soc. ort. naț. a femeilor române).

I.

Doamnelor și Domnilor,

S'ar părea poate o îndrăzneală sau cel puțin o lipsă de modestie ca cineva la o vârstă relativ tânără și cu experiențe mai reduse de viață publică să încerce a examina și a da soluții unei probleme care ar trebui să agite mințile luminate ale celor mai maturi bărbați d'n lumea civilizată de azi. — Dar țin să vă mărturisesc dela început, că nu pentru a vă prezinta rezultatul frământărilor unei cugetări solitare-proprie și astfel pentru a ridica pretenția de a fi original în găsirea deslegării unei probleme de o însemnătate, ca cea anunțată prin titlul conferinții mele de azi, m'am urcat la aceasfă tribună!

Ci am făcut acest pas pentru a expune în fața d.-voastre cu privire la această chestiune, rezultatul frământărilor cugetării multor minți luminate,¹⁾ multor bărbați maturi și de samă, cari poartă grija și răspunderea bunului mers al lucrurilor din țările lumii civilizate și îndeosebi din țările Europei creștine.

Mai cunosc apoi și obiceiul că de câte ori apare înaintea unui auditoriu mai select vr'o față bisericească, lumea în mare parte devine sceptică, întrupătoare, desiluzionată, închipuindu-și că lucrurile pe cari le va spune, fără îndoială că vor fi în legătură cu Biserica și astfel vor prezenta mai puțin interes și vor provoca mai slabă atențiune! — Dar țin să observ și cu privire la acest punct și cu privire la această obiecțiune, că nu pierd speranța că mă veți ierta, dacă cu toate acestea în special, subiectul conferinții mele de astăzi nu voi putea să-l tratez altfel decât tot în legătură și în lumina bincfăcătoare a Bisericii și a neasemănatei ei învățături.

„De ce suferă Europa creștină“, — iată, onorați prezenți, întrebarea pe care ca teolog creștin nu odată mi-am pus-o în decursul celor câțiva ani din urmă. Știm cu toții ce urme triste, ce răni adânci a lăsat marele război la oamenii, țările și continentele acestei lumi: pierderi ireparabile în oameni și avere, dureri nemângăiate în zdrobirea de atâtea legături familiare și sociale. Și îndeosebi știm ce-a avut să suferă omenirea Europei civilizate, pentru că de aici s'a dat semnalul prăpădului și al conflagrațiunii mondiale, și știm mai ales cât am avut să suferim noi Românii pe urma acestui înverșunat război.

Dar am suferit și mai suferim încă și astăzi, fiindcă facem parte integrantă din acest continent. Căci corpul când suferă vr'o durere în unul din membrele sale, toate membrele împărtășesc acea-

¹⁾ Rabindranath Tagore („Naționalismul“, „Sadhana“); Nic. Velimirovic („The spiritual rebirth of Europe“); prof. englezi: Dr. Headlam, Dr. Turner, Dr. Ottley, etc.

stă durere deopotrivă. A fost el neamul nostru, vreme îndelungată sub oblăduirea nenorocită a sultanilor turci ce l-au ținut sub influința nefastă a continentului și pornirile asiatică! Dar i-a îngăduit bunul Dumnezeu energia și puterea necesară ca la plinirea vremii, să se smulgă cu triumf din brațele barbariei păgâne și să se atașeze definitiv la progresul celorlalte neamuri accesibile civilizației binefăcătoare din cuprinsul Europei creștine.

Astfel că suferințele continentului european, ori cât vom fi profitat noi în parte, — sunt netăgăduit și suferințele pământului românesc, iar de vindecarea suferințelor Europei întregi, va depinde și asanarea neajunsurilor și suferințelor neamului nostru!

Dar iată că au trecut și tot trec ani de a rândul și urmele dureroase depe urma crâncenului război, rănile tăiate adânc în trupul omenirii însângerate de pe continentul european nu se mai vindecă. Ba dimpotrivă, sânt presimțiri, sânt combinații că aceste urme și răni nevindecate, în loc să pășască pe calea însănătoșirii definitive, ele mai adânc se desfac și mai îngrijorător amenință să se lărgească.

Și atunci e firesc să se nască întrebarea în mintea ori căruri om ce cugetă și are puțină evidență despre mersul lucrurilor în aceasta lume: ce fac marii bărbați de stat, în sama cărora este lăsată grija și conducerea popoarelor, a popoarelor aparținătoare rasei celei mai alese, ce fac capețele încoronate, de nu se silesc să contribuie într-o măsură mai largă la asanarea unui rău, care poate fi catastrofal fiind lăsat în părăsire?!

Nu se gândesc ei cu un ceas mai de vreme la curmarea acestui rău?! . . . Ba, da! Se întrunesc doar de atâtea ori reprezentanții oficiali ai țărilor europene și cu câtă ușurare și nădejde în suflet nu-și ațintește lumea privirile, de câte ori se zvornește, că vr'un consiliu mondial se va întruni, va discuta și va afla cele mai potrivite măsuri pentru asanarea Europei sărăcite și dezechilibrate! Dar când consiliul s'a terminat și reprezentanții popoarelor se împrăștie, lumea rămâne desiluzionată că de obicei, căci rănile deschise și îngrijorătoare ale bătrânului Continent, care adăposteste cea mai civilizată rasă din lume, rămân tot nevindecate.

Așa am avut ocazie să ne încredințăm despre rezultatul mai multor conferinți interaliatice, cari s'au ținut de la război încoace; ca de pildă: conf. de la Geneva, Spaa, Paris, Londra, Locarno, Thoiry și altele. Pretutindeni la aceste sfaturi mondiale s'a manifestat dorința generală, ca să se vie cu ori ce preț în ajutorul nevoilor arzătoare ale Europei, și pretutindeni rezultatul a fost nesatisfăcător. Și de ce? — Pentru că felul și metodele cum se ostենesc să vindece, acest rău, un par a fi cele mai fericite! Pentru că pretutindene s'a luat cu bază discuțiunilor: *asanarea Europei numai prin refacerea ei economică și materială!* Și asta a fost și a rămas eroarea fundamentală. Căci o refacere materială, recere spirit de jertfă și altruizm! Și câți oare dintre cei cari posedă în

abundență bunurile pământesti sunt lipsiți și de patima lăcomiei și de cea o egoismului? Sânt mulți oare aceia cari se însuflețesc desinteresat pentru asanarea necazurilor și neajunsurilor apropielui?!

— Experiența ne învață, că nu!

Atunci iată, de ce așteptările și aspirațiile idealiste ale multora rămân de obicei desamăgite și îngrijorarea cuprinde din ce în ce tot mai mult sufletele celor ce doresc, ca în pace și prin muncă cinstită să-și poată câștiga pâinea de foarte zilele!

Problemele mari reclamă spirit de jertfă, și astfel pentru a putea fi rezolvite în favorul omenirii suferinde, trebuie să se întemeieze, în primul rând pe cele mai elementare virtuți creștinești: *pe frica de Dumnezeu și dragostea față de aproapele.* — Iar bărbații, cari sunt însărcinați cu rezolvirea și înfăptuirea lor trebuie să fie înșiși călăuziți de aceste virtuți!

Ori tocmai Europa civilizată pare a-și aștepta mântuirea în împrejurările critice, în care trăim, nu dela bărbați însuflețiți de virtuțile creștinești, ci ca și în trecut, dela bărbații iscusiți în viclenia diplomatică, cari de obicei doresc asanarea proprie, însă în paguba și subminarea altora!

Europa astfel, în civilizația și cultura ei întrecută s'a îndepărtat dela centru! și izvorul civilizației sale, care mai bine de 12 veacuri a fost religiunea creștină, și a căutat când într-o parte, când în alta să-și afle în puterile omenești lumina ei centrală și călăuzirea ei de căpetenie. Și aceasta este păcatul cel greu, și de aceea suferă și va suferi neîncetat. — Iar o asanare a suferințelor sale înzădar o va putea aștepta numai pe urma refacerii economice și materiale, pusă la cale de reprezentanții lipsiți de cele mai esențiale și trănice virtuți creștinești. *Ci asanarea ei, mântuirea ei va putea veni numai prin Hristos,* adică numai atunci, când își va renaște cu desăvârșire spiritul, de unde i-au răsărit cele mai temeinice și mai deseamă ajutoare în decursul timpurilor, pentru cultura și civilizația ei.

Doamnelor și Domnilor,

În cărțile istoriei lumești se zice cu drept cuvânt, că zeii și numai zeii sunt urzitorii așa numitei civilizații. Astfel religia lui Osiris a produs civilizația lui Osiris în Egipt. Religia lui Zeus a produs civilizația lui Zeus în Grecia și mai târziu și în Roma. Cea a lui Brahma, civilizația lui Brahma în India; cea a lui Buddha a produs civilizația budistică în mai multe țări ale Asiei; cea a lui Mahomed civilizația mahomedană în Arabia, Turcia, Spania; și religia lui Hristos a produs civilizația creștină în Europa, America și în câteva alte țări. Nu națiunile au produs civilizații, ci religiile, și nu oamenii, ci zeii — zic zeii, fiind că mă gândesc la națiunile păgâne. — Națiuni, popoare și oameni au fost instrumentele focului dumnezeesc, care li s'a dat acestora spre întrebuințare.

Căci ce alta sunt rămășițele mărețe ale tuturor civilizațiilor pierdute, decât lucrări omenești închinete zeilor lor? Zidurile strălucite rămase în Egi-

pet, în Asia-mică, în Mexico, în Creta și Grecia sunt templele, piramidele zeităților, cărora li-au fost închinare. Oare cele mai de seamă picturi, poezii, legi, filozofii și științe, cari au rămas drept moștenire dela întemciitorii acestor civilizații, nu au fost inspirate de zeii lor și dedicate acestora? Zeii li-au fost călăuzitorii și tovarășii în viață, iar după moarte li străjuesc la căpă-ai cu chipul lor cioplit în piatră de pe columna ridicată la marginea mormântului. — Cele mai mărețe lucrări, pe cari le-au făcut cândva creierul, inima și mâinile omenești au fost făurite sub inspirația religiei. Și dacă lăsăm la o parte operele religiilor pierdute și considerăm civilizația contemporană chiar din țările necreștine — din India, China sau Japonia — vom fi surprinși de acelaș fenomen; adevă, că tot religiile sunt adevăratele izvoare și temelii ale civilizării lor. Acest fapt rămâne incontestabil, deși nu e pe placul celor ce numesc religia o filozofie simplă a poporului, considerând-o cu dispreț; — dar această „filozofie simplă a poporului“ a creiat cele mai minunate lucruri pe planeta pe care trăim. Nu, religia nu este filozofie populară în senz ordinar, precum ar dori-o dușmanii ei, ci ea este o astfel de concepție a lumii, care poate fi încarnată în viață, de rase și națiuni întregi. Pe când filozofia științifică ar putea cel mult fi încarnată în viața unuia sau a câtorva indivizi, însă ea nici odată nu vă putea fi fondatoarea unei civilizații. Cel mai mic profet sau cel mai neînsemnat întemciitor al unei religii în Asia, a fost un factor cu mult mai important în înfăptuirea civilizației, decât un Kant sau Hegel, filozofii raționaliști, cari raționau de sine, însă fără de Dumnezeu. V'ați putea închipui cândva o civilizație inspirată de un Darwin, Spencer sau Schopenhauer? Nici odată! Și de ce? Simplu, pentru că filozoful raționalist caută să-ți pue în mișcare numai puterea cugetării; și puterea cugetării singure nu poate fi piatra fundamentală a unei opere uriașe, ca cea a civilizației; pe când glasul profetului, care descopere voia lui Dumnezeu mișcă și creier și inimă și voință.

Poți turna cât petrol dorești într'un motor, dar el nu se va pune în mișcare, până ce nu-l vei aprinde. La fel e și cu cunoștința omenească; poți să torni câtă cunoștință omenească vrei în crierul tău; însă până ce nu-ți vei umplea și inima, numai cu crierul lucru desăvârșit nu vei putea face. De aceea Dumnezeu, când vorbește omului prin trimișii Săi, El se îndreaptă totdeauna către om ca întreg, și nu numai către o parte din el. Dumnezeu caută să umple mai întâi crierul și inima omului, și apoi le aprinde. Glasul lui Dumnezeu e totdeauna pară de foc, de aceea se și numește Dumnezeu și Cuvântul. Limbile oamenilor sunt numai litere singurite, auzite la distanțe mici de loc și de timp; pe când cuvântul lui Dumnezeu a resunat și resună prin miile de ani străbătând zidurile naționalității și ale razei și pregătind cementul pentru civilizația a sute de milioane de oameni, socotite generație după generație.

Deci dacă istoria lumească are să ne învețe ceva din trecutul omenirii, atunci înainte de toate are să ne învețe, că nici una dia plâzmuirile omenești n'are trănicia religiei; al doilea, că numai religiile, chiar cele mai nemeșuguite sunt puterea dătătoare de viață și totodată cheia civilizației, și în urmă, că dacă și o rasă de oameni s'a desfăcut de religie s'a trecut, sau a fost ștearsă de pe față pământului, totuși monumentele ei religioase rămân martorele strălucirii ei de altă dată. De câte ori o civilizație s'a aflat la înălțimea ei, totdeauna am putut observa, că știința, filozofia și arta au fost inspirate de religie și dedicate acesteia. Să ne aducem numai aminte de templul lui Solomon din Ierusalim, sau de biserica sf. Sofia din Constantinople! Tot ce crierul, inima și mâinile omenești au putut produce mai de seamă, a fost concentrat în aceste clădiri mărețe — sanctuare ale lui Dumnezeu.

Și acum după cele expuse mai înainte, să ne întoarcem la creștinism și la Europa — cuprinsul de căpetenie, unde acesta și-a făcut civilizația.

Ce a fost creștinismul la început? A fost Hristos însuș. Iar cine a fost acesta? Sf. Scriptură zice: „*Implinirea profeților, a legii și moștenitorul tuturor lucrurilor.*“¹⁾ Și ce însemnă această? Iarăși sf. Scriptură ni spune, că *Legea dumnezească dată Evreilor prin profeți și M. Iși, a fost numai o pregătire pentru sosirea lui Hristos în lume — o întărire a căilor lui Dumnezeu.*²⁾

Dar asta nu-i totul. Eu aș îndrăzni să spun, că Hristos a venit ca îndeplinire a ori ce lege divină, dată la diferite neamuri prin anumiți profeți. Astfel El a cuprins și a îndeplinit legea cea sfântă — care-i religia — a fiecărei civilizații de pe pământ de la începutul lumii. Căci precum a venit cu îndeplinire a legii divine între Iudei așa a fost și îndeplinirea legii a Hinduizmului, Buddhizmului, Taoizmului, Parzismului, Druidizmului și a tuturor religiilor din Egipt și Grecia, — cu un cuvânt a tot ce a fost dumnezeesc în ele. De fapt nimeni altul, decât numai Hristos a fost adorat aici pe pământ. Numai, că nici odată n'a fost adorat ca un întreg, ci numai în parte. Căci când oamenii se închinau puterii, ei se închinau lui Hristos, pentru că Hristos este puterea cea mai mare. Sau când se închinau luminii, se închinau lui Hristos, că El e lumina lumii. Când Brahminii propovăduiau împreunarea omului cu Dumnezeu. ei îl propovăduiau pe Hristos, care e împreunarea cea mai desăvârșită a omului cu Dumnezeu. Când Buddha predica lepădarea de sine, el predica învățături de ale lui Hristos. Când Lao-Tse învăța, că nimic nu se poate face de oameni ca oameni, pentru că ori ce se face, din partea lui Tao se face, îl cita pe Hristos, care zicea: „Nu eu vorbesc“, ci „Tatăl vorbește prin Mine“; și lucrurile, cari le fac, nu Eu le fac, ci Tatăl le face. Sau când Zoroastru la Perși vorbea de Ormuzd și Ahriman, el făcea aceiaș deosebire între bine și

¹⁾ Evr. I, 3.

²⁾ Ioan I, 23 (Is. XI, 3.)

rău, între Dumnezeu și Mamona, ca și Hristos. Când neamurile tinere concepură pe zei lor ca făcători de minuni, ele fără îndoială pregăteau căile lui Hristos, celui mai mare făcător de minuni, pe care l-a cunoscut cândva lumea.

(Va urma.)

S'a aflat potirul lui Hristos dela Cina cea de Taină?

După cum raportează „Westminster Gazette“ din Londra Dr. James Rindel Harris intenționează cu ocaziunea unei conferințe să arate potirul, despre care se susține că ar fi același vas pe care l'a folosit Hristos la se bara Cinei cei de Taină. — Potirul acesta s'a găsit când-va în Crimeea de către archeologi germani, și Drul Harris a ajuns prin cumpărare în posesiune lui. — În cursul transportului spre Englitera s'a spart potirul fabricat din sticlă găvănoasă, a succes însă prin reparare iscusită a delătura paguba. Vasul e văpsit în culoare gălbue-aurie și a fost modelat într'o formă de lut; acela provine verosimil delu renumita fabrică de sticlărie din Sidon. Potirul cuprinde cam o jumătate de litru. El poartă o inscripție în limba greacă cu litere reliefate. Se crede că producerea lui datează din primul secol înainte de Hristos.

Dacă și nu se poate respinge așa ușor și necondiționat probabilitatea, cumcă vasul acesta să se fi folosit aievea la aceea serbare în șala, în care a avut loc Cina cea de Taină, totuși presupunerea aceasta ar câștiga multă verosimilitate, dacă obiectul din chestiune s'ar fi găsit în Ierusalim.

Posesorul actual al acestei relicvii scumpe e un savant binemeritat în ale scrutărilor biblice, care a întreprins în orient călătoria întinse cu scop de scrutare și a publicat număroase opuri științifice despre acele ținuturi. Dânsul își păstrează proprietatea valoroasă cu multă îngrijire și precum asigură foaia susmenționată cu ocaziunea conferinței sale contemplate, va lămuri teinemic secretul acestei descoperiri.

Bis. și Școala.“

Nicolae Fizeșianu
protopop mil. ort. rom. în retr.

Sănătatea Maiestății Sale Regelui.
Di dr. Sluys, care a făcut Suveranului tratamentul cu radiu, a părăsit România. La plecare doctorul a declarat că rezultatul tratamentului, arată eficacitatea radiului. Pentru moment, tratamentul a fost întrerupt, iar suveranul va rămâne sub supravegherea d-lor prof. Gerota și dr. Severcanu. Ei vor decide dacă, peste vre-o două săptămâni, va fi bine să se repete tratamentul. Are credința că de azi într'o lună, suveranul va putea întreprinde un voiaj de reconvalescență într'o localitate cu climă caldă și plină de soare, de care are nevoie. În caz când sănătatea Regelui va îngădui călătoria, Suveranul care va fi însoțit de Regina, va face o viligiatură în Italia, la Palermo. Bine înțeles nu se poate vorbi de acum despre aceasta, ca de ceva hotărât.

Distincție. Preotul Simeon Vasinca, spiritual la penitenciarul minorilor din Cluj a fost distins de P. S. S. episcopul nostru Nicolae cu dreptul de a purta brâu roșu.

† **Ioan Russu**, parohul nostru din Idamare, după grele suferințe a adormit în Domnul Marți în 8 Martie a. c. și a fost înmormântat Joi în 10 I. c. Pe răposatul îl jelește familia numeroasă și aleasă — și îl jelește comuna bisericască pe care a păstorit-o cu multă înțelepciune. Eparhia noastră pierde în defunctul pe un slujitor vrednic al altariului. — Cu el să mai stingă unul din generația veche, care a ținut cu sfințenie la legea strămoșască. Pentru conducerea funerariilor P. S. Sa Episcopul nostru a delegat pe protopopul Reghinului D. Antal. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Reforme în Biserica anglicană. Conciliile dela Canterbury și York convocate în ședință specială la Westminster, au autorizat schimbările propuse de către arhiepiscopii Bisericii Angliei, schimbări cari urmează să fie aduse în oficierea serviciilor bisericesti. De asemeni s'a autorizat aducerea unor anumite schimbări în rugăciuni. Propunerea de a introduce schimbări în formulele de rugăciuni a ridicat o acută controversă între evangheliști și anglo-catolici. Noile formule de rugăciuni nu sunt obligatoare, fiecare congregație

având deplină latitudine de a le aplica sau nu. Schimbările aduse efectuează Sfânta împărtășanie care cuprinde modificări în forma serviciului; aceasta fiind adaptată condițiilor și problemelor vieții moderne. Printre modificările aduse, una care prezintă o deosebită importanță, este omisiunea declarației pe care o făcea femeia la căsătorie: „de a asculta și a servi pe bărbatul său“. Iar bărbatul în loc de a face declarație că: „Te înzestrez cu toate bunurile mele pământești“ — va declara: „toate bunurile mele pământești le voi împărți cu tine“. — Conciliile au aprobat și cremașunea (arderea morților). De asemeni formulele de rugăciuni care au fost stabilite în 1552 vor fi modificate în spiritul și cerințele actuale.

Tulburări. Din Calcutta se anunță incidente sângeroase, provocate de musulmanii, cari au atacat o procesiune religioasă a hindușilor. Musulmanii, fiind risipiți de poliție, s'au regrupat și au atacat pe polițiștii însărcinați cu menținerea ordinii. Polițiștii au fost nevoiți să facă uz de arme. 20 musulmani au fost uciși și 200 răniți.

Agitator Gheorghe Cojocariu din Tămădău-Ilfov amăgit de campania deșantată și necreștină, încercată de câțiva inși fără căpătâi în contra legiurii prin care s'a rânduit actualul calendar al țării, a început să se dedea și el la combaterea noului calendar. Astfel, a pătruns cu zarvă mare și lipsă de cuvântă, în biserica satului, în ziua de Sf. Nicolae. A întrerupt sfânta slujbă, a brutalizat pe preotul bisericii în timp ce oficia serviciul divin. N'a putut fi alungat decât cu multă greutate din locașul Domnului. Nemulțumit cu această ispravă, Gheorghe Cojocarlu s'a apucat de alta. A început să răspândească printre credincioși sute de manifeste, clandestin tipărite, prin cari atăta lumea în contra calendarului și a rânduirii legale. Și de astădată, a fost prins însă asupra faptului, a fost închis și predat parchetului.

Prelungirea carnetelor C. F. R. Subsecretariatul căilor ferate a dispus ca toate carnetele de identitate cu viza pe trimestrul 1 Octombrie — 31 Decembrie 1926 ale funcționarilor și pensionarilor publici inclusiv cei ai P.T.T., ale militarilor precum și ale pensionarilor din serviciile exterioare ale Ministerelor de lucrări publice și comunicații, a căror valabilitate a expirat la 28 Februarie 1927, să continue a fi valabile până la data de 31 Martie 1927.

Complot. În Budapesta a fost descoperit un mare complot al comuniștilor. Poliția a făcut mai multe arestări și în provincie. Conducătorii conspirației aveau intenția de a deslănțui mișcarea la sfârșitul lunii Martie, atât în Ungaria cât și în România. Poliția a descoperit o școală de agitatori comuniști, cum și o tipografie clandestină. Au fost arestate peste, 70 persoane.

Invățământul religios în școlile secundare. În urma protestelor venite dela toate eparhiile din țară. I. P. S. Sa Patriarhul a cerut printr'o adresă dela ministrul cultelor, recunoașterea dreptului chiriarhilor la numirea profesorilor de religie, și dreptul lor de control asupra învățământului religios în toate categoriile de școli. Candidații la catedre, să aibă examenul de capacitate, depus în fața unei comisii, din care să facă parte și un reprezentant al bisericii, pentru a-i examina din punct de vedere doctrinar. Patriarhia mai cere ca aprobarea manualelor să se dea numai de Sf. Sinod. Toate aceste drepturi le sunt recunoscute cultelor din România afară de biserica ortodoxă. Ministrul a promis că va da atențiunea cuvenită acestei chestiuni.

Prelați bulgari decorați de M. S. Regele Ferdinand. M. Sa Regele României a binevoit să confere marele cordon al „Coroanei Românie“, mitropoliților Ștefan al Sofiei și Maxim al Filipopolului. Preotul Magiarof, superiorul bisericii bulgare din București, a remis aceste distincțiuni înalților prelați bulgari odată cu o cantitate de 10 kgr. din sfântul mir, pe care l-a adus ca dar bisericii bulgare din partea Patriarhiei României. Ziarele bulgare înregistrează cu satisfacțiune această deosebită atențiune.

Din Vama. În parohia noastră Vama, unde avem 203 familii ortodoxe, în 17 Febr. 1927, răposând femeia credinciosului nostru Anton Mihai, preotul unit a oprit cu desăvârșire tragerea clopotelor, zicând că după păgâni nu se trag clopote. Se știe că clopotele sunt cumpărate pe banii ortodoxilor, și acele cu acel scop, ca la caz de împlinire să se tragă după orice individ de confesiune creștină. După reformați (calvini) totdeauna se trag, numai după ortodoxi nu, căci sunt păgâni. Se potrivește și aci proverbul: Cine ți-a scos ochii? „Fratele meu.“ Pentru cea și l-a scos așa de afund.

Bolșevicii din Rusia au arestat zilele trecute pe mitropolitul Sergiu, locțiitorul patriarhului Tichon, care a fost arestat și el la vremea sa. Au mai arestat apoi o mulțime, de preoți, cari nu țin cu ei.

O nouă lege a căsătoriilor. La ministerul sănătății se pregătește o lege pentru apărarea copiilor. În înțelesul acestei legi, toți cei ce vreau să se căsătorească vor fi îndatorați să aducă dovadă că sunt deplin sănătoși. Această măsură se va lua mai ales în vederea boalelor lumești, atât de răspândite în toată țara. Copiii născuți din părinți cari pățimesc de aceste boale, sunt bolnavi și ei. În același timp se vor deschide spitale în toate orașele țării, ca toți cei cu boale lumești să-și poată afla vindecare.

Ziua de 23 Februarie a fost proclamată la Moscova o zi de propagandă militară în tot cuprinsul Uniunii sovietice. Tot la această dată va fi comemorată și a noua aniversare a înființării armatei roșii. În toate orașele Rusiei sunt anunțate numeroase conferințe pe teme militare.

Românii din Ucraina. După ultima statistică a sovietelor, numărul moldovenilor din Ucraina se urcă la 375.000. În Ucraina sunt 88 de soviete naționale moldovenești.

Nr. par. 23/927.

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ort. rom. din comuna *Luna-de-Sus* (Luna-Săsească) județul Cluj, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă **zidirea bisericii** conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial din Cluj Nr. 1165—1927. și invită pe cei interesați ca până la 12 Martie a. c. ora 9 a. m. să-și înainteze ofertele în scris și sigilate.

Licitația se va ține în aceeași zi (12 Martie) la ora 10 a. m.

Concurenții vor depune un vadiu de 10% din valoarea lucrărilor în număr, sau garanția vreunei bănci de prima bonitate, sau efecte publice.

Planul, devizul și condițiile speciale de executare se pot vedea la oficiul parohial.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenti care prezintă mai multe garanție morală.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

Luna-de-Sus la 1 Martie 1927.

Ioan Radu

paroh, preș. consiliului.

Ioan Crișan

notar.

Nr. 18/927.

1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III-a *Șieu-Sfântul* cu filia Șintereag în protopopiatul Bistriței se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în revista „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela Stat.
2. Casă parohială cu supraedificate economice.
3. Sesiune parohială 32 iugăre.
4. Dela fiecare casă câte două măsuri de 20 litri de cucuruz sfărâmat și câte una zi de lucru; iar din filie toate aceste dela 12 familii.
5. Venitele stolare obișnuite.

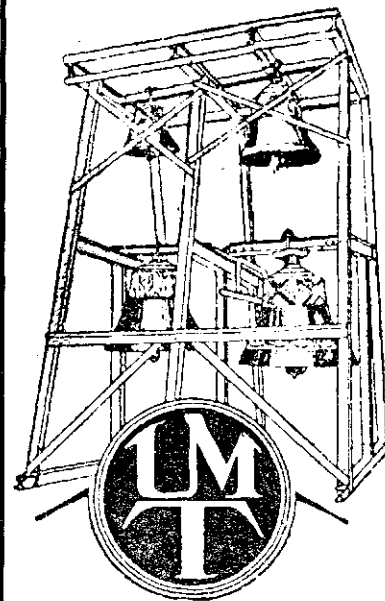
Reflecții la acest post își vor înainta cererile împreună cu documentele de calificare la oficiul protopopesco ortodox din Bistrița și cu prealabila încuviințare a acestuia se pot prezenta și în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, 1 Martie 1927.

Oficiul protopopesco ort. rom. în înțelegere cu consiliul parohial.

Grigore Pletosu,
protopop.

UZINELE METALURGICE ∞ TIMIȘOARA S. P. A. ∞

Timișoara,
IV., Str. Andr.
Mureșanu 3.

Telefon 23—42

CLOPOTE

din material de prima calitate, scaune de fer, armonie și acord perfect.

Rugăm, cereți oferte și informațiuni detaliate gratuit.